

Stanovisko výboru SVL ČLS JEP k elektronickým aukcím léků v ČR

Výbor SVL ČLS JEP konstatuje, že navržené změny ve sněmovním tisku 325 neprošly řádnou odbornou diskusí a oponenturou a první informace zazněly až na zasedání zdravotního výboru dne 1. 6. 2011. Zavedení elektronických aukcí má za cíl snížit ceny některých léků na našem trhu. S uvedeným cílem souhlasíme a je jistě v zájmu státu, ZP, lékařů i pacientů.

Bohužel s ohledem na podmínky v ČR a se zkušenostmi s obdobnými opatřeními se obáváme, že uvedený cíl nemusí být naplněn, ale naopak, že může dojít ke zhoršení zásobování léky v ČR, ke zvýšení doplatků za léky pro pacienty i ke zhoršení zdr. stavu některých pacientů. Vycházíme z následujících rizik, které nebyly dosud vyjasněny:

1) Možné problémy u pacientů se specifickým zdr. postižením, např. u diabetiků, alergiků, starých a polymorbidních pacientů, vyplývajících ze střídání léků podle zásobovací situace. Jedná se o skupiny nemocných, kde se záměny léků, které účinkují, zásadně nedoporučují.

2) Rizika pro pacienty z neustále se měnící léčby a z toho plynoucí chyby v užívání léků, možné vedlejší reakce na léky, rozdíly v účinnosti léků apod. Jde o zásadní rozdíl proti kompletní nabídce léků v současnosti. Uvedené starším silně připomíná minulé doby „reálného socialismu“.

3) Zvýšení doplatků a tedy dostupnosti léků pro pacienty - podle návrhu vítěz obdrží 100% úhradu a ostatní výrobci nebo distributoři 75% úhradu. Přitom vítěz má povinnost, že min. z 50 % pokryje trh v ČR. To znamená, že teoreticky až 50 % pacientů potřebujících uvedený lék může dopláct 25 % z ceny léku, protože vítězný nemusí být v lékárně k dispozici. Důvody mohou být např. pomalý náběh výroby, obtížnost zásobovat celou ČR včetně malých lékáren apod.

4) Akutní nedostatek vysoutěženého léku. Uvedený lék nesoutěží jen v rámci ČR, ale v rámci „Středoevropského tržního prostoru“. Pokud vysoutěžená cena bude o 5-10 % a více nižší v ČR, než je cena v okolních státech, může dojít k masivní redistribuci léku z ČR do okolních států (cestou velkodistributorů) a to v takovém měřítku, že uvedený lék nemusí být na trhu v ČR a všichni pacienti budou dopláct na další léky v pořadí. Přitom výrobce pro ČR udělá maximum a bude tak vyviněn z event. sankcí.

5) Cestou až dumpingových cen může dojít k vymizení konkurence v ČR, kdy zbudou 2 - 4 silní hráči, kteří si rozdělí trh a později dojde k navýšení cen, tedy ke stejné situaci jako při stavbě „nejlevnějších dálnic v ČR“.

Závěrem výbor SVL ČLS JEP konstatuje, že SÚKL dlouhodobě neplní svoje povinnosti v oblasti kontroly cen, urychleného zavádění nových generických přípravků na náš trh, podpory LPP v primární péči apod., což je podle nás hlavní důvod vyšších cen u některých skupin léků a dalších problémů našeho zdr. systému. Přitom z tohoto již po několik let nebyly vyvozeny žádné důsledky ani pro SÚKL ani pro MZ. Domníváme se, že tlak na plnění zákonných povinností SÚKL je spíše cesta k nápravě daného stavu než v omezování spektra léků pro naše pacienty s neustálými změnami preskripce a doplatků se všemi riziky z tohoto vyplývajícíchmi